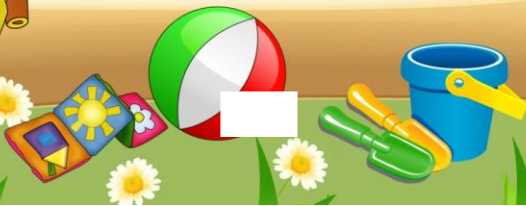

Дошкільникам про професії

Вірші, загадки,
прислів'я, оповідання
для дітей дошкільного віку

Вірші для дітей

М. Познанська

Певне чули ви, малята:
Вже не раз такі слова:
Хліб потрібно шанувати,
Хліб – усьому голова! –
І не раз удома тато
З вами також говорив:
Хлібна крихітка, малята, –
Праця наших трударів:
Комбайнерів, трактористів,
Що у полі, день при дні,
Це вони ростять зернисті
Пшениці густі, рясні.

*Перу, перу платтячко
(Г. Бойко)*

Перу, перу платтячко
І хустинки для моєї лялечки,
Для Маринки.
Перу, перу платтячко
І співаю,
У вікно на сонечко
Поглядаю:
– Вийди, вийди, сонечко,
З-за хмаринки,
Хай висохне платтячко
Для Маринки.
Буду, буду платтячко
Прасувати,
Буду мою лялечку
Одягати.

Галя-праля
(Ю. Шкурумеляк)

Зажурилась наша Галя,
Що в брудному ходять ляля,
Всю білизну намочила,
Намилила ще й варила,
А потому стала прати,
Все робила так, як мати.

Назаркові машини
(О. Маландій)

Обладнав гараж Назарко.
Там – таксі, комбайн, косарка...
Сяє все, машина кожна!
Адже що то за шофер,
Тракторист чи комбайнер,
Що не буде змалку знати,
Як машину доглядати.

Куховарки
(С. Шушкевич)

Я й сестра моя Наталя
Зранку мамі помагали:
Все прибрали і помили,
Та ще й каші наварили.
Присмалилась наша каша,
Підгоріла наша каша:
Довго на вогні тримали,
Ну й дісталось нам від мами.
А ми їли і хвалили –
Кашу ж ми самі варили.

Столярки-молодці
(В. Багірова)

Столярки-молодці
Тешуть столик і стільці.
Молотком по долоті, долоті,
Летять тріски золоті, золоті.
Пилочками чики-чики,
Молоточком туки-туки.
В нас до праці здатні руки.

Возять машини золото
(П. Мостовий)

Із полів у гожу днину
Мчать дорогами машини.
Мов янтар, одне в одно
Золотиться в них зерно.

Двірник

В нашій краї кожне місто
Повинно бути гарне й чисте.
Тому раненько я встаю, –
Працю виконую свою.
Тротуари чисто підмітаю,
Газони водичкою поливаю.
Сумлінно все це я роблю,
Бо чистоту й красу люблю.
Великі вулиці машини прибирають, –
Вони і поливають, і підмітають.
А я працюю в нашому дворі,
Щоб гарно було гратись дітворі.

Їдуть трактори
(П. Воронько)

Раз, два, три!
Їдуть трактори.
На переднім тато з братом
Їдуть плугом степ орати.
Я у братика питаю –

Чи мене він покатає?
Каже братик: «Підростеш,
Сам цей трактор поведеш!»

Садівник

З батьком яблуні садили,
Трохи руки натрудили.
Я люблю наш тихий сад і осінній листопад.
Садівник я, садівник,
Завтра з татком будем зранку
У саду копати ямки,
Бо лишились яблуні, вчора не досаджені.
Садівник я, садівник!

Праля (В. Лучук)

Ляльчине убраннячко я зберу,
Ляльчинне убраннячко поперу.
Лийся, водичко, із крана,
Буде спідничка попрана.
Лийся, водичко сріблиста,
Буде хустиночка чиста.
Почеплю убраннячко на шнурі,
Посушу убраннячко у дворі.
Сонечко буде світити,
Ляльчину хустку білити.
Буде вітрець повівати,
Буде вбрання висихати.

Гончар

Тверду глину розмочу,
Круг гончарний розкручу.
Залюбки ліплю скульптури,
Я і плиточник, і муляр,
Штукатур і маляр я –
Праця треба скрізь моя.
Раз, два, раз, два!
Гончарі творять дива,

Беруть грудочки землі,
Ставлять посуд на столі.

А я шию чобітки
(М. Петренко)

А я шевчик, туки-туки,
Візьму собі шило в руки,
Шило, дратву, молоток –
Ось і перший чобіток!
Стану зранку на порозі:
Йдіть до мене, дітки босі!
Всім пошию чобітки,
Тук, тук, туки, тук-таки!
Хто там перший? Дві стоніжки.
Тут роботи ой не трішки!..
Я стоніжок взуть не зміг,
В кого, діти, менше ніг?
А на другий день із ранку
Хрущ з'являється на ганку,
А за ним рогатий жук,
Тук-тук-туки, туки-тук!..
А я, шевчик,
Ледь не плачу,
Ніг у них багато, бачу,
В кожного три пари ніг!
Я сховався за поріг.
А я, шевчик, зажурився.
Тут Іванко появився:
Завтра в школу йти мені –
Взуєш ти мене чи ні?
А я, шевчик, шило в руки:
Тук-тук-туки, тук-тук-туки! –
Лине стукіт навкруги:
У Іванка дві ноги!
Рада мама, радий тато:
У Іванка чоботята!
Знають всі тепер довкруг,
Що я шевчик, тук-тук-тук!

Кравчиня
(П. Воронько)

Я сукенку вишивала
Ляльці білокосій,
Черевички підбивала –
Не ходити ж босій.
Перед святом з рукавиці
Зшила кожушинку.
Пишна лялька у світлиці
Схожа на картинку.
А дідусь, як до криниці
Вирушає вранці,
Все шукає рукавицю,
Ту, яка на ляльці.
Дідусеві, бачу, зимно.
Що ж мені робити?..
Рукавицю з кожушини
Почала я шити.
Доки шила рукавицю –
Висе настало літо.
У саду співають птиці,
Розцвітають квіти.
І дідусь промовив тихо,
Любо, не обідно:
З тебе виросте кравчиха,
По роботі видно.

Водії
(Б. Списаренко)

В дитсадок приїхав КраЗ,
Чорнозем привіз для нас,
Іграшковим самоскидом
Підморгнув –
І геть майнув.
Щоб під вітром і дощем
Не псувався чорнозем,
Ми його на нашу клумбу
«Кразенятами» везем.

Ким бути
(В. Маяковський)

Розвиває стрічку вітер,
На матросці – якорі.
Я проплавав ціле літо,
Океани покорив.
Даремно хвилі скачете –
На заздрийсь циркачу.
Гулятиму по щоглі,
Нізащо не злечу.
Ми з бурями боролись,
Нас вітри не лякають,
Знайдем Південний полюс,
Північний теж, звичайно.

Лампочка-шахтарка
(Г. Бойко)

Чистила я татову
Лампочку-шахтарку.
Чистила старанно,
Що аж стяло жарко.
Любо подивиться !..
Я мерщій до хати,
Щоб свою роботу
Тату показати.
Тато посміхнувся:
Зроблено як треба!
Тільки ж, помічнице,
Подивись на себе!
Вся ти забруднилась –
В сажі навіть кіски.
Ти – немов шахтарська
Лампочка до чистки.

Маленький стиліст
(М. Солтис)

Вмию рано-вранці личко,
В руки гребінець візьму
І волосся розчешу.
Заплету собі косичку.
Стрічка раз і стрічка два –
Вже й заплетена коса.
Може хвостик буде краще?
Чи розчешуся інакше?
Заколки й гумки повиймаю,
На волосся почіпляю.
Далі я відкрию скарб –
Дзеркальце, помаду, лак...
Поки мама це не бачить –
Стану трішечки інакша.
Розмалюю і себе,
І маленьке дзеркальце...
Мама мені личко мила,
Дзеркальце й сама помила.
Завтра знову я пограюсь,
А тепер спати лягаю.

Буду як тато
(О. Фаткін)

Я буду як тато
Безстрашним пілотом.
Я буду як тато
Завжди у польоті,
Літак над морями вести,
Тільки скоріш підрости!
Піднімемось з татом
Ми вдвох на ракеті.
Удвох побуваємо
На нашій планеті.
Розвідаєш дальні світи,
Тіль скоріш подрости.

*Про вихователя
(В. Дворецька)*

Професій цікавих багато
Ми можемо назвати сьогодні.
Яку будеш ти обирати?
Бо є і престижні, і модні:
Артист, чи спортсмен,
Чи художник –
Ти зможеш свою розпізнати?
А є ще й така, в якій можна
Професії ці поєднати.
І зветься вона – вихователь.
Такий він потрібний малечі!
Кого ще ми можемо назвати,
Хто взяв би з любов'ю на плечі
Дитячі проблеми, турботи,
Учив би дітей малювати,
Любити природу, співати...
Почесна й важка то робота.
Вона вимагає таланту,
Духовності, знань і умінь
І треба все це передати
Найменшому в нас поколінню.
Щоб вирости діти здорові,
Майбутнє могли б будувати.
Вартий поваги й любові
Отой, кого звать – вихователь.

Професії за алфавітом

А

Ґрунт удобрювати як? Де посіяти буряк?
Як рослини захищати, від хвороб їх лікувати?
Все в сільському господарстві **агрономи** знають,
І за це їх на селі дуже поважають.

Б

Батько в мене – **будівельник**,
Він новий будує дім.
Коли виросту, то сяду
В кран підйомний поруч з ним.

В

У садочку **вихователі**, як бабусі, і як матері:
Нагодують, погуляють, спати діток повкладають,
Почитають нову казку, подарують свою ласку.

Г

Корисні копалини мрію шукати,
Для цього потрібно **геологом** стати.
Я влітку вивчаю, коли я в селі,
Властивості, склад і будову Землі.

Д

З вантажем ідуть машини, із країни до країни,
І вже декілька ночей не змикав шофер очей.
Він доставить в строк вантаж,
Далекобійник спритний наш.

Е

Став би я **екскурсоводом**,
Спілкувався б із народом,
По музею б я ходив,
Про мистецтво б говорив.

Є

Єгер – професія дуже цікава,
Від браконьєрів ліси берегти.
Щоб ти з родиною в чудову діброву
Зміг би у будь-яку пору прийти.

Ж

В серпні почались жнива, вже хліба дозріли.
Жнець працює день і ніч, не шкодує сили,
Щоб були тобі й мені паляниці запашні.

З

Хто за рух відповідає,
Розклад поїздів складає?
Залізничник, мій дідусь,
В нього я порядку вчусь.

І

Історик вивчає події і дати,
Щоб шану героям Вітчизни віддати,
Хай дітям своїм перекажуть батьки
Про подвиг народу в воєнні роки.

Ї

Коней приборкує в цирку **їздець**,
Верхи він мчить по арені.
В залі шепочуть: «Який молодець!
Гарний в своєму натхненні».

К

Мрія кожного хлопчини – це зіркові височини.
Космонавт у кораблі відлітає від Землі.
Та на жаль, іще ми діти, на ракеті щоб летіти.

Л

З понеділка по суботу ходить **лікар** на роботу,
Якщо раптом захворію, може вийти і в неділю.
Він мені призначить ліки, перевірить горло, ніс,
Скаже їсти борщ і кашу, щоб одужав я й підріс!

М

Службу державну **митник** несе,
Зайвого злодій не провезе.
Що у валізах, в вантажних вагонах
Перевіряють люди в погонах.

Н

На роботі мама й тато, а я з **нянею** сиджу,
В неї досвіду багато, з нею змалку я дружу.
Поголює, нагодує і до школи підготує.

О

Охоронець уважний ходить біля вітрин,
За порядком пильнує в супермаркеті він.

П

На виклик пожежна машина летить,
Сміливий **пожежний** в кабіні сидить.
Його телефон «101» люди знають,
І в разі пожежі завжди викликають.

Р

Із іншої країни він репортаж веде,
Наш **репортер** кмітливий цікаве скрізь знайде.

С

В саду працює **садівник**: дерева обгортає,
Кушам він форму надає, троянди поливає.
Створив він затишок в саду, охоче я туди іду.

Т

Якщо дуже поспішаю, то таксі я викликаю;
Хай **таксист** по місту мчить, доберуся я за мить.

У

Прийдуть до школи діти малі,
Там їх зустрінуть **учителі**,
Будуть навчати читати, писати
І одне одному допомагати.

Ф

Нам фото на пам'ять **фотограф** зробив,
І нашу родину він там відтворив.
Нехай дуже швидко минають роки,
На фото родинне дивлюсь залюбки.

Х

Художник чудові картини малює,
В музеї милуюсь пейзажами я,
Там рідна природа, річки і долини,
Лани золоті, Україна моя!

Ц

До **цирульника** ходила,
Модну зачіску робила.
Волосся стало чепурне –
Ви не впізнаєте мене!

Ч

Чобітки **чоботарю** я свої не подарю.
Хай він їх відремонтує, до зими їх підготує,
Тепло взуюсь, одягнуся,
На гринджолах прокочуся!

Ш

Шахтар – професія складна, дитина кожна знає,
Вугілля для країни він в шахті добуває.
Працює він з наснагою –
Ми вдячні із повагою.

Ю

Знає він обов'язки, знає всі права,
Це **юрист** досвідчений – світла голова.
Він закони пояснить у своїй країні,
Зможе він допомогти будь-якій людині.

Я

Полюбуйтеся на спортсмена,
На засмаглого **яхтсмена**,
Він сміливий та моторний,
Трюк він робить неповторний.

Ю. Турчина

Загадки про професії

Він з комп'ютером на ТИ,
Розумніших не знайти,
Віртуальний творить міст
Диво-майстер... *ПРОГРАМІСТ*.

Літаком керує вправно
Коли навіть в небі хмарно,
Посміхається з висот
Найхоробріший... *ПІЛОТ*.

Професії (це кожен знає)
Важливішої немає!
Він – наставник і навчитель,
Мудрий, приятний... *УЧИТЕЛЬ*.

Він, як лікар Айболить,
Знає що і де болить,
Кличуть фермер і свинар,
– Порятуй, ... *ВЕТЕРИНАР!*

Він навчить твого собаку
Як прогнати розбишаку,
Не страшний вже буде ворог,
Коли учить пса... *КІНОЛОГ*.

Зникло світло, що робити?
По кімнаті як ходити?
Мама каже: «Без істерик,
Допоможе нам... *ЕЛЕКТРИК*».

Хто людей з біди рятує
І хвороби всі лікує –
Призначає процедури
І таблетки, і мікстури? *ЛІКАР*

Хоче знати дівтора
Звідки виросла гора,
Таємниці зніме полог
Мандрівник-герой... *ГЕОЛОГ*.

У кафе чи ресторані
Допоможе пану й пані,
Страв обрати варіант
Пособить... *ОФІЦІАНТ*.

Її давно корівки знають,
Веселим муканням стрічають.
І за її нелегкий труд
Все молоко їй віддають. *ДОЯРКА*

Він закони добре знає,
Помилку відразу впізнає,
Будь-який важливий лист
Враз напише вам... *ЮРИСТ*.

Як прикрасу оновити?
Треба майстра попросити!
Сяє перстень краще зір!
Допоміг нам... *ЮВЕЛІР*.

Він дізнається для нас
Про Китай і про Канзас,
Про найдовший в світі міст
Розповість нам... *ЖУРНАЛІСТ*.

Як рубанком дошку чистить,
Летить стружка золотиста.
З-під рук майстра той-же колір.
Як цей майстер зветься?.. *СТОЛЯР*

Всім відомо, що давно
Люди винайшли кіно,
Слід вам знати, що тепер,
Головний там... *РЕЖИСЕР*.

Судно, скарб, людей, печери...
В мулі залишки галери...
Відшукає все це враз
Під водою... *ВОДОЛАЗ*.

Золоті у нього руки:
Робить зачіски й перуки,
Підстриже і пофарбує,
Гарний настрій подарує. *ПЕРУКАР*

Інструмен бере у руки –
Линуть чисті, ніжні звуки.
Люди кажуть: «Це талант!»
Добре грає ... *МУЗИКАНТ*.

Біга пензлик по тканині,
Підкоряючись людині,
А людина творить свій.
Не повторний світ живий. *ХУДОЖНИК*

Хто одержує шие всім:
І дорослим, і малим,
Дружить з голкою й тканиною,
Строчить швейною машиною. *ШВАЧКА*

Там де він, чудові пахощі,
На дітей чекають ласощі:
Шоколадки і цукерки із начинками,
Тістечка із кремом і родзинками. *КОНДИТЕР*

Прокидається він рано
І пече нам хліб духмяний.
Бублики і періжки
Пряники й медівники. *ПЕКАР*

Він для кожної людини
Ліки має й вітаміни,
Прочита рецепт уважно,
Що і як робить підкаже. *АПТЕКАР*

У нас цю професію знають усі:
Сидить за кермом вантажівки й таксі,
Вантаж і людей він по місту розвозить
У літню спекоту й зимові морози. *ШОФЕР*

У театрі грає ролі:
Нині – вчителя у школі,
Завтра буде інша роль –
То бідняк він, то король. *АКТОР*

Хто як квочка із курчатами,
В дитсадку щодня з малятами?
Хто їх пильно доглядає,
Няньчить, пестить, розважає? *ВИХОВАТЕЛЬ*

Хто розносить нам листи,
Телеграми і газети?
Ой, важка у нього ноша!
Діти, хто він? ... *ЛИСТОНОША*

Будь-який вогонь вгамує,
Від пожежі нас врятує.
Наче справжній чудо-вершник,
Гасить полум'я... *ПОЖЕЖНИК*

Квіточки попідливає,
Кущики попідстригає...
Для рослин – чарівник,
Любить землю – ... *САДІВНИК*

Прислів'я про працю

Бджола мала, а й та працює.
Без діла жити – тільки небо коптити.
Без діла сидить та в порожній кут дивиться.
Без діла слабіє сила.
Без охоти нема роботи.
Без праці і відпочинок не солодкий.
Без праці не витягнеш і рибку зі ставка.
Без роботи день роком стає.
Без сокири не тесляр – без голки не кравець.
Без труда нема плода.
Білі руки чужі труди люблять.
Більше діла – менше слів.
Більше майстерності немає коштовності.
Будеш працювати – буде в тебе хліб і молоко водитися.
Будеш трудиться – будеш кормиться.
Була б охота – заладиться всяка робота.
Всяка робота майстра хвалить.
Всяке ремесло чесно, крім крадіжки.
Всякому молодцю ремесло до лиця.
Губами говори, а руками роби!
Дав Бог руки, а мотузки сам вей!
Де руки й охота, там скоро робота.
Делано наспіх зроблено насміх.
Дерева дивись в плодах, а людей дивись у справах.
Діло майстра величає!
Для нашого Федота не страшна робота.
До чого душа лежить, до того і руки прикладуться.
Добра пряжа на скіпку напряде.
Добре діло утіха, коли ділові не поміха.
Добре роби – добре й буде!
Добре тому ковалеві, що на обидві руки кує!
Добрий початок – половина діла.
Довгий день до вечора, коли робити нічого.
Думай ввечері, що робити вранці.

З майстерністю люди не народяться, але здобутим
майстерністю пишаються.

З полюванням можна і в камінь цвях забити.

За всяке діло берись вміло.

За один раз не зітнеш дерева враз.

Заклопотався, як квочка коло курчат.

Зароблена копійка краща за крадений карбованець.

Землю сонце прикрашає, а людину – праця.

Кожна птичка своїм носиком живе.

Коли є до чого жагота, то кипить в руках робота.

Коли почав орати, то у сопілку не грати!

Курчат по осені рахують.

Лежачого хліба ніде нема.

Майстерність скрізь у пошані.

Мала бджілка, та й та працює.

Маленька праця краща за велике безділля.

Мураха не великий, а гори копає.

На дерево дивись, як родить, а на чоловіка, як робить.

На охочого робочого діло найдеться.

На роботу з радістю, а з роботи – з гордістю.

На чужій роботі і сонце не рухається.

Не бравшись за сокиру, хати не зрубаєш.

Не в цім хороша, що чорноброва, а в тім, що діло робить.

Не кажи, що робив, а кажи, що зробив.

Не кайся рано встати, а кайся довго спати.

Не місце красить чоловіка, а чоловік місце.

Не начавши – думай, а начавши – роби.

Не одежа красить людину, а добрі діла.

Не просить ремесло хліба, а саме годує.

Не святі горшки ліплять, а прості люди.

Недаром говориться, що діло майстра боїться.

Очам страшно, а руки зроблять.

Під лежачий камінь вода не тече.

По роботі пізнати майстра.

Поки залізо в роботі, і його іржа не бере.

Поле працю любить.

Працюєш сумлінно, в очі людям дивитися не совісно.

Праця людину годує, а лінь псує.

Пташку пізнають у польоті, а людину – в роботі.

Ранні пташки росу п'ють, а пізні – слізки ллють.
Ремесло не коромисло, плечей не відтягне.
Ремесло пити-їсти не просить, а хліб дає.
Ремеслу скрізь шану.
Роби до поту, а їж в охоту!
Роботі як не сядеш на шию, то вона тобі сяде.
Скоро казка мовиться, та не скоро діло робиться.
Справі – час, потісі – годину.
Станеш лінуватися, будеш з торбою волочитися.
Того руки не болять, що уміють.
Той і пан, хто все може зробити один.
Треба нахилитися, щоб з криниці води напитися.
У коваля руки золоті, а у співака – слова.
У ледачої пряхи і для себе немає сорочки.
У поганого майстра і пила погана.
Хочеш їсти калачі – не сиди на печі.
Хто багато робив, той і багато знає.
Хто в роботі, той і в турботі.
Хто ледачий з сохою, тому всі поганий рік.
Хто мало говорить, той більше робить.
Хто не працює, той не їсть.
Хто не працює, той не помиляється.
Хто нічого не робить, той ніколи не має часу.
Хто рано встає, тому Бог подає.
Хто рано підводиться, за тим і діло водиться.
Хто що знає, тим і хліб видобуває.
Чесне діло роби сміло!
Швидко зроблена робота хорошою не буває.
Щира праця мозолева.
Що ранком не зробиш, то вечором не згониш.
Щоб в пошані бути, треба працю свою полюбити.
Щоб рибу їсти, треба в воду лізти.
Як без діла сидіти, то можна одубіти.
Як дбаєш, так і маєш.
Як ручки зароблять, так ніжки сходять.
Які праці, такі і плоди.

Оповідання для дітей

Іванкові колоски (В. Мелещенко)

Було це ранньою весною. Земля прокинулася від зимової дрімоти, скинула з себе пухнасту ковдру снігів. Ховрашки, польові миші повилазили з нір і вигрівалися на сонці. З далеких теплих країв прилітали до рідних гнізд птахів. Іванкова шпаківня гостинно зустрічала дзвінкоголосих гостей.

Була неділя. Всі відпочивали. А ось сівачі трудилися і вдень, і вночі.

– Весняний день рік годує, – любив говорити тато.

– А ви тут як опинилися? Щось удома скоїлося? – стривожився він, коли побачив своїх синів Іванка та Миколу біля сівалки.

– Нічого не сталося, – сказав Микола.

– Ми в гості до тебе прийшли, – доповнив Іванко. – А чому ви всі такі замурзані?

– Білий хліб любить чорні руки, – усміхнувся тато. – Ось досіємо оцей клин і помиємось. Погляньте, які душеві на польовому стані. Може, під воду?

– Ні, – сказав Іванко. – Ми хочемо з тобою хліб сіяти.

– Дивись, чого захотів! – засміявся татів напарник, тракторист дядько Павло. – Одразу видно, що нашого, хліборобського роду.

– Гаразд, – дозволив тато. – Все зерно висіяли, так що час мені заправити сівалки. А ви тим часом посидьте у кабіні трактора. Отак! Зараз поїдемо. Стежитимете за роботою сівалок.

Ось так уперше Іванко допоміг посіяти татові в пахучу землю золоті зерна. Зігріті людськими руками і сонцем, вони проросли й зашуміли, задзвеніли на весь світ тужавими колосками.

Сплетені у віночки, колоски ті й сьогодні прикрашають Іванкову кімнату.

Петрусева пшениця (Н. Романіка)

Задумав Петрусь колосок виростити. Великий. Поклав у землю зернину і водичкою полив. З неї виткнувся пагінчик.

Виросла пшениця вища за Петруся. Колосок важкий такий, гарний. Щодня бігає Петрусь дивитися, чи не дозрів. Татові хвалиться:

– Колосок мій – найбільший у світі!

Одного ранку навідався Петрусь до пшениці й мало не заплакав. Колосок опустил грівку до долу. Вітриган стебло поламав. Хлопчик крізь сон чув, як уночі він грюкав віконницями.

Тато заспокоював Петруся... А хлопчик думав: «Треба буде затишок для стебельця зробити».

Повів тато Петруся в поле, підняв на руки і показав на широкий пшеничний лан. Аж в очах у хлопчика загойдалося: золоті хвилі котив нивою вітер.

– Тату, а стебель вітриган не поламає? – стурбовано запитав Петрусь.

– Ні, синку, – відповів батько. – Одна стеблина беззахисна, а як їх багато, то вони одна одну підтримують.

Жовтаві колоски шелестіли і кивали до Петруся, ніби хотіли й собі сказати: «Разом нам хороше, надійно».

І вирішив хлопчик посіяти не одну, а цілу жменю зернин.

Маленькі помічниці

(О. Буцень)

Оля і Ліда гуляли у дворі. Побачила Оля, як Петрик допомагає своїй мамі розвішувати білизну на мотузці, і сказала подрузі:

– І я сьогодні мамі допомагала.

– І я теж, – відповіла Ліда. – Що ж ти робила?

– Тарілки витирала і ложки, і виделки.

– А я черевики почистила.

– Мамині? – спитала Оля.

– Ні, свої.

– Хіба це допомога мамі? – засміялася Оля. – Ти ж їх собі почистила.

– Ну, той і що. Зате у мами сьогодні буде менше роботи, – сказала Ліда.

Так чи не так?

Десять робітників (М. Коцюбинський)

Зайшов я колись до одної жінки в хату – Одаркою звали жінку. Дивлюсь, а у неї в хаті так чисто, гарно так: діти уміті, чисто одягнені, обід зварений.

– Як ви встигаєте все поробити?– питаю я в Одарки.

А вона каже:

– Як же мені не встигнути! У мене служить аж десять добрих робітників.

Вони мене слухають: що не скажу – зроблять, один одному допомагають!

– Які ж то у вас робітники?

– А ось вони!– засміялась Одарка і поклала на стіл своїх десять пальців.

Золотий дощ (В. Чухліб)

Дощ сіявся й сіявся, ніби крізь сито. Дрібненький, теплий.

Тетянка сиділа на ганку й чекала, поки дощ перестане. А він не вщухав.

З хати вийшов тато. Поглянув на небо, на струмочки, що дзюркотіли по стежині й губилися в спориші.

– Золотий дощик!– мовив.

– Який же він золотий!– заперечила Тетянка.– Може, голубий чи синій?

– Ні, доню, золотий. Зараз жито-пшениця сили набирається. І кожна дощова краплина – то майбутнє зерня в колоску. Ось настануть жнива, візьму тебе в поле.

Тато в Тетянки такий: як пообіцяє що, не забуде. Час від часу він хвалився мамі й Тетянці:

– Пшеничка вже красується.

На погоді стало, це добре, саме колос наливається.

– Починають хліба половіти...

А одного дня повіз Тетянку в поле.

З Дівич-гори мотоцикл пірнув у вибалок. Очам відкрився жнивний лан, на ньому – кілька комбайнів.

Під'їхали до одного. «Ни-ва»,– прочитала Тетянка напис на комбайні. З кабіни, що, здавалося, пливла аж під хмарами, помахав їм кашкетом комбайнер Микита Парфенович. Мовляв, усе гаразд.

До комбайна під'їжджала вантажівка. Порівнялася кузовом зі схожим на хобот рукавом, що звисав із комбайна. І раптом з рукава сипонуло зерно. Лилося струменем, розсипалося бризками.

– Тату, золотий дощ! – вигукнула Тетянка.

– Авжеж, золотий! – яснів смагливим обличчям тато. – Краплина в краплину, зернина в зернину.

У кузові сусідський Іванко, голий до пояса, розгортав зерно дерев'яною лопатою. Й немовби купався в золотому дощі.

Ремісник і різець (В. Сухомлинський)

Майстер працював Різцем по дереву – вирізував Троянду. Різець маленький, сталевий, блискучий. У руках Майстра він був слухняним і вправним.

Не закінчивши роботу, Майстер кудись пішов, і Різець залишився на столі. В майстерню зазирнув Ремісник. Бачить лежить блискучий ніжик. А поряд – незакінчена Троянда. Взяв Ремісник Різець і хоче вирізати пелюстки Троянди. Але нічого в нього не виходить. Крише Різець Троянду, псує роботу Майстра.

Здивувалась Троянда і говорить:

– Різцю, чого ти раптом так погано почав працювати?

Різець відповідає:

– Я просто шматочок криці (шматок заліза). Я стаю Різцем, коли мене бере в руки Майстер. А коли торкається Ремісник – я не Різець, а просто ніжик.

Поле і луки (В. Сухомлинський)

З давніх-давен живуть поруч Поле і Луки.

З ранньої весни до пізньої осені на поле приходять людина. Оре землю, сіє, вибавляє бур'яни, збирає врожай, знов оре...

Вона радіє, коли на Полі вродить колосиста пшениця.

А на Луках трава росте. Весною цвітуть квіти, літають бджоли. Пасуться корови й вівці. Зеленіють Луки з весни до осені.

Якось Поле й питається Лук:

– Скажіть, будь ласка, чого це так – ніхто вас не оре й не засіває, а зеленієте від весни до осені?

Луки й кажуть:

– Нас напуває весняна вода. Вона і дає нам силу.

Поле каже:

– А я зеленію, бо засіває мене праця людська.

Хто ж муруватиме печі?

(В. Сухомлинський)

Настала осінь. Треба топити, холодно в хаті. Тарасикова мати розтопила в печі, але дрова не горіли.

– Піч треба полагодити, – каже мати. – До діда Трохима піду.

Дід Трохим був єдиний у селі чоловік, що умів мурувати й лагодити печі.

Тарасик із повагою й острахом дивився на велику дідову бороду.

Дід простукав ручкою кельми стінки слабкої печі й сказав:

– Ця піч не грітиме, скільки не лагодь. Другу треба мурувати.

Мати й Тарасик винесли на подвір'я цеглу, печі не стало.

Дід Трохим став класти нову, Тарасик йому допомагав.

– Діду, це правда, що ніхто, крім вас, не вміє у нашому селі піч мурувати?

– Правда, сину, – каже дід Трохим.

– А як вас не стане?

– Не стане – нікому буде й цеглину покласти. Тарасик довго сидів зажурений.

Потім підходить до діда Трохима й просить:

– Діду, навчіть мурувати піч...

Чорні руки

(В. Сухомлинський)

Бабуся місила тісто. Тісто було пишне, м'яке, біте.

– Спечіть мені голуба, – просить Юрась.

Бабусині руки стали ліпити голуба. Ось появилися крила, тонкі, ніжні. А руки в бабусі чорні, зморщені, з висохлими пальцями. Не може онук очей відвести од них – наче вперше побачив бабусині руки.

Дістала бабуся голуба з печі, поставила перед онуком. А його і їсти жалко: білий, пишний, немовби ось-ось злетить.

– Бабусю, – питається Юрась, – чого руки у вас чорні-чорні, а голуб білий-білий?

– Якби в мене руки були білі, то не було б ні тіста, ні голуба,
– тихо сказала бабуся.

Юрась і задивився на голуба. Потім каже:

– Дайте мені лопату, бабусю.

– Нащо?

– Піду в сад копати землю.

– Навіщо ж її зараз копати?

– Щоб руки почорніли.

– Бери, Юрасю, лопату.

Яка ж професія найкраща (Т. Юрмін)

– Хто потрібніший і найважливіший, – сперичалися діти, – яка професія?

– Звичайно, лікар, сказав один. Я увесь минулий рік хворів, ангіна та ангіна, а лікар вирізав мені мигдалини. І от я тепер завжди здоровий.

– Ні, сказав інший, найпотрібніший – учитель. Він нас навчає і читати і писати.

– А от і не вчитель. Найважливіші пожежники! – гарячкував третій. – У нас якось ледь будинок не згорів. Мешканці бігають, метушаться, нічого не можуть зробити. А приїхали пожежники – враз вогонь погасили.

Хто кричить:
«Найважливіші льотчики», хто розхвалює листонош. З усіх боків чути: «Продавець!», «Комбайнер!», «Водолаз».

Словом, сперичалися, аж захрипли, але так нічого не вирішили.

А ви як гадаєте?

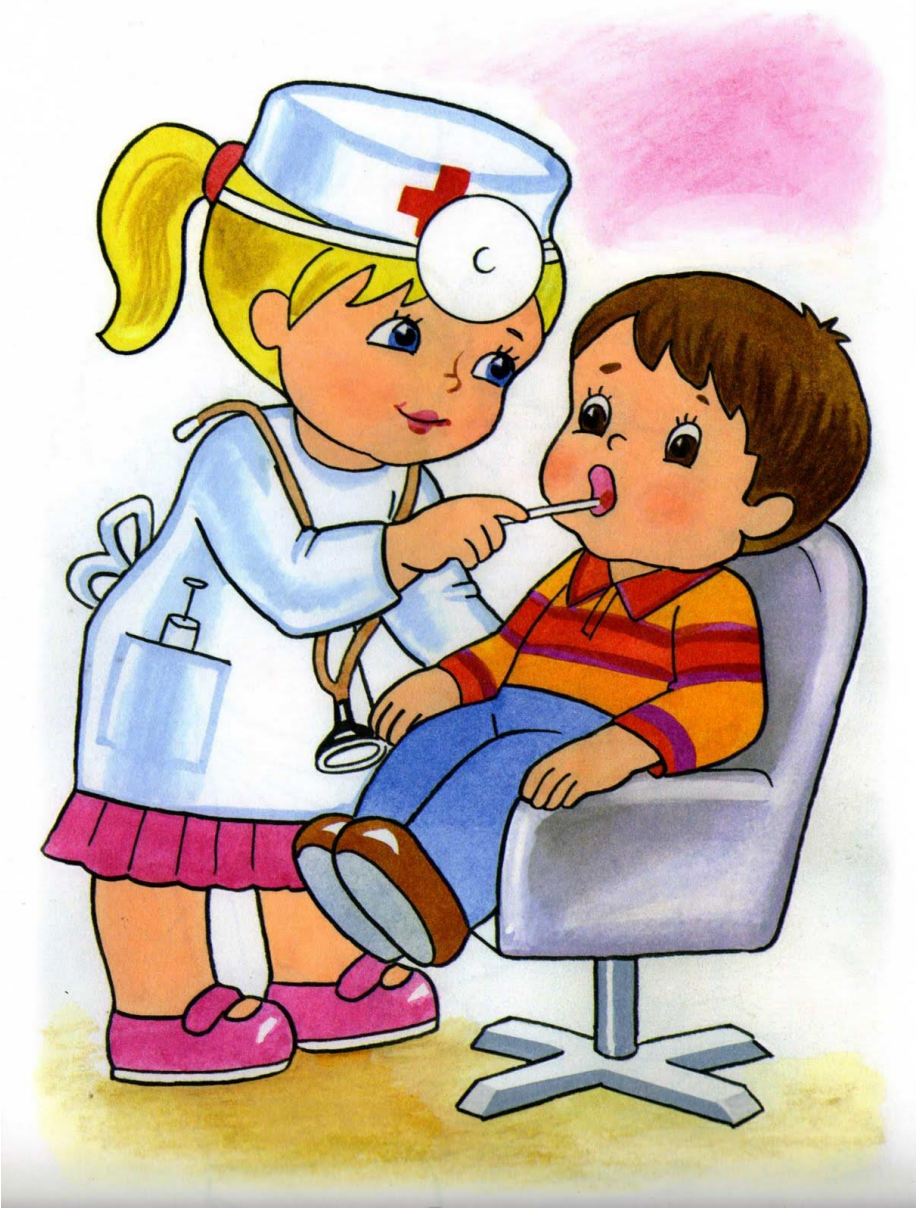

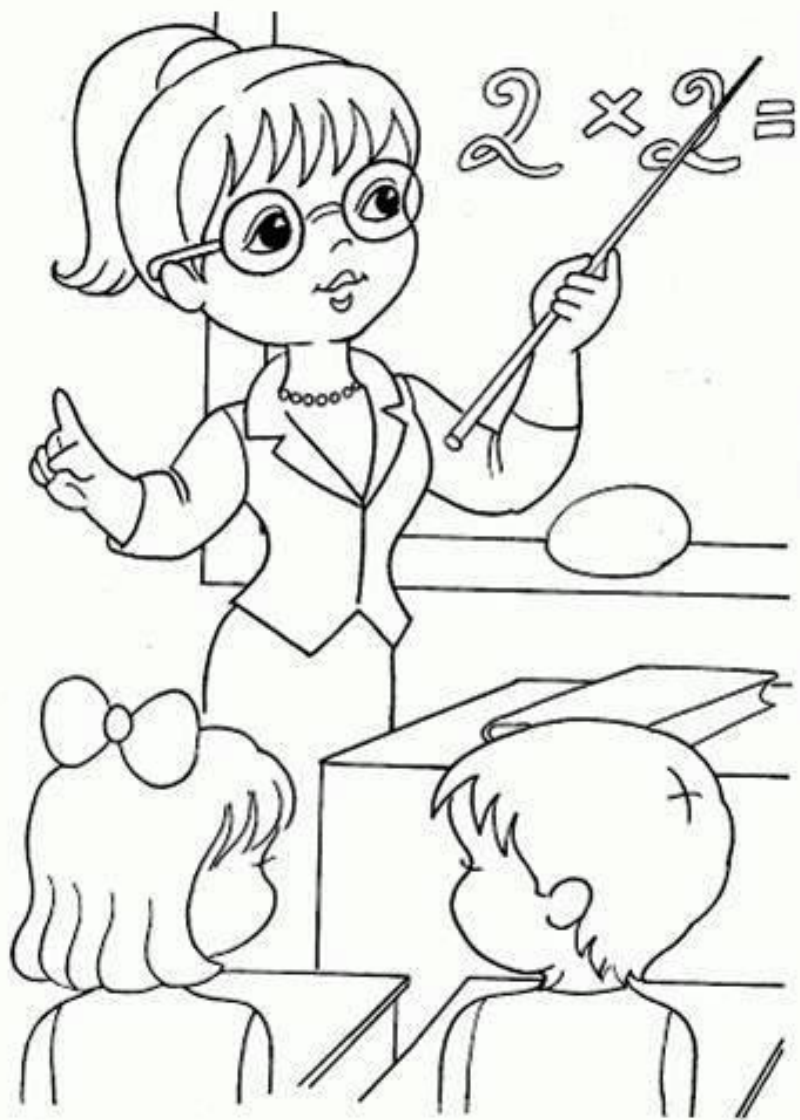
Розмальовки для дітей

Картинки знаходяться у вільному доступі в мережі Інтернет

Список використаних джерел

Буцень О. Маленькі помічниці. URL:

http://uchitelska.at.ua/publ/doshkilna_osvita/opovidannja_dlja_doshkilnjat/malenki_pomichnici/98-1-0-5397 (дата звернення 17.10.2018).

Весела абетка. Професії. URL:

<http://abetka.ukrlife.org/turchyna2.html> (дата звернення 19.12.2018).

Вірші про професії. URL:

http://metodichka.com.ua/Narabotki14_1_1.htm (дата звернення 19.10.2018).

Дошкільникам про професії / уклад. Н.І. Дикань; іл..

Н.В. Кридченко. 4-те вид. Харків: Вид. група «Основа», 2014. 128 с.

Загадки про професії. URL:

<http://megaznaika.com.ua/zagadku/zahadky-pro-profesiji/> (дата звернення 20.12.2018).

Загадки про професії. URL:

<https://pustunchik.ua/ua/checkyourself/zagadki/zagadki-o-professiyakh> (дата звернення 20.12.2018).

Загадки. Професії. URL:

http://natalyagurkina.ucoz.ua/blog/zagadki_profesiji/2010-05-18-142 (дата звернення 20.12.2018).

Казочки Михайла Коцюбинського. URL:

<http://abetka.ukrlife.org/kocub.html> (дата звернення 18/12/2018)/

Мелешенко В. Мій малюнок. URL: [http://prosvita-](http://prosvita-ks.co.ua/books/meleshchenko/mij_malunok/mij-malunok.htm)

[ks.co.ua/books/meleshchenko/mij_malunok/mij-malunok.htm](http://prosvita-ks.co.ua/books/meleshchenko/mij_malunok/mij-malunok.htm) (12/11/2018)/

Прислів'я про працю. URL:

<https://mala.storinka.org/прислів%27я-про-працю.html> (дата звернення 14.12.2018).

Прислів'я та приказки про працю. URL:

<http://traditions.in.ua/usna-narodna-tvorchist/pryslivia-ta-trykazky/14-pryslivia-ta-trykazky-pro-pratsiu> (дата звернення 15.12.2018).

Сухар В.Л. Розгорнуте календарне планування. Осінь. Харків: Вид-во «Ранок», 2014. С. 121.

Сухомлинський В. Щоб кіт мишку не впіймав. URL:

<https://mala.storinka.org/збірка-оповідань-та-казок-василя-сухомлинського-щоб-кіт-мишку-не-впіймав-читати-та-завантажити.html> (дата звернення 17/11/2018).

Чухліб В. Олень на тому березі. Збірка оповідань та казок. URL: <https://mala.storinka.org/олень-на-тому-березі-василь-чухліб-ілюстрована-збірка.html> (дата звернення 19.12.2018).

Для заметок

A series of horizontal lines for writing notes, consisting of 20 evenly spaced lines that span most of the page width.